

Manuál pre testovanie Antigénovými testami COVID-19

Inštruktážne video pre ilustráciu:

- a) procesov na odbernom mieste: https://youtu.be/uml1led_l14
- b) inštruktážne video pre ilustráciu samotného výteru: <https://www.youtube.com/watch?v=njQeVOvg7RE>

Pred vstupom

Personálne zabezpečenie: príslušník mestskej polície, dobrovoľník

- mestská polícia kontroluje parkovanie, dodržiavanie odstupov pri čakaní na vyšetrenie, odstupy medzi čakajúcimi sú 2 metre, v prípade silného vetra sa môžu zvýšiť podľa smeru vetra,
- Mestský policajt alebo dobrovoľník rozdáva letáky s inštrukciami.

Vstup do budovy, stanu, vonkajšieho prostredia

Personálne zabezpečenie Policajt PZ SR

- a) V prípade, že sa vykonáva vyšetrenie vo vonkajších priestoroch usmerňuje aj tok občanov smerom k registrácii. Počet vyšetovaných vo vnútorných priestoroch na 1 stanovište odberu maximálne jeden občan pri registrácii, jeden občan s realizáciou odberu, jeden občan, ktorému je odovzdávaný výsledok.
- b) V prípade, že sa celý proces vykonáva vo vnútorných priestoroch tak kontroluje počet vyšetovaných vo vnútorných priestoroch – počet vyšetovaných vo vnútorných priestoroch- na 1 stanovište odberu – maximálne jeden pacient pri registrácii, jeden človek s realizáciou odberu, jeden človek, ktorý má vydávaný výsledok.

Registrácia

Personálne zabezpečenie 1-2 administratívni pracovníci

Testovaná osoba (TO) si pred príchodom k registrácii dezinfikuje ruky dezinfekčným prostriedkom.

Testovaná osoba (TO) príde k registrácii, kde sa identifikuje občianskym preukazom prípadne iným hodnoverným dokladom, kde administratívny pracovník vypíše základné identifikačné údaje (meno, priezvisko, rodné číslo, bydlisko/resp. miesto pobytu, telefónne číslo, identifikačné číslo).

TO obdrží 2 lístky s identifikačným číslom, ktoré budú používané pri registrácii, súčasne obdrží papierovú vreckovku. Následne sa TO presunie ku košu, kde si vysmrká nos a odkašle do papierovej vreckovky. Potom vyhodí papierovú vreckovku do označeného koša. Následne si dezinfikuje ruky dezinfekčným prostriedkom a presunie sa do priestoru na odber.

Realizácia odberu:

Personálne zabezpečenie: Zdravotnícky pracovník 1 (ZP1), Pracovník pre vykonanie testu (PVT), Pracovník pre odčítanie testu (POT), Zdravotnícky pracovník 2 (ZP2)

A. Vonkajšie priestory.

TO príde k zdravotníckemu pracovníkovi, ktorý vykonáva odber. Odovzdá mu identifikačné číslo odberu. Odber je spravidla vykonávaný v stoji. Vo vybraných prípadoch je odber vykonaný posediačky.

Odber steru na detekciu koronavírusu SARS Cov-2 je bezpečný a zároveň dostatočne priekazný, ak sa vykoná správne. Ak máme vykonať ster z nosohltanu cez nosovú dutinu, musíme rešpektovať jej anatomické pomery a vzťah k nosohltanu, ktorý je uložený za ňou.

Pred odberom steru sa pacienta opýtame, cez ktorú nosovú dierku dýcha ľahšie, pretože u veľkej časti populácie sa vyskytuje viac alebo menej výrazná deformácia nosovej priehradky. To môže na strane deformácie sťažiť odber. Odberový tampón preto zavádzame preferenčne cez tú polovicu nosovej dutiny, ktorá je lepšie priechodná pre dýchanie.

Pri odbere steru je dôležité, aby osoba u ktorej odoberáme ster mala správnu prirodzenú polohu hlavy bez záklonu.

Technika odberu pri záklone hlavy je nesprávna z dvoch dôvodov. Po prvé, odoberajúci zdravotník vkladá tyčinku s tampónom zvyčajne horizontálnym smerom alebo mierne nahor, čo ale pri záklone hlavy znamená, že ho vsúva do hornej, užšej časti nosovej dutiny (video sekvencie 1 a 3 - dostupné na YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=njQeVOvg7RE>). Tam môže dôjsť k poraneniu nosových štruktúr a následnému krvácaniu. Po druhé, tampón sa nedostane tam, kam sa má dostať, to znamená do nosohltana.

Správna poloha hlavy je v prirodzenom postavení bez záklonu, keď je dolná stena nosovej dutiny v horizontálnej / vodorovnej rovine (video sekvencie 2, 4, 5 dostupné na <https://www.youtube.com/watch?v=njQeVOvg7RE>). Pri zavádzaní tampónu do nosovej dierky síce začíname smerom zdola nahor, ale následne tyčinku s tampónom zasúvame vodorovne popri dolnej stene nosovej dutiny povedľa dolnej nosovej mušle. V tejto polohe postupujeme pomaly smerom dozadu a tampón sa dostane tam, kam ho potrebujeme dostať do nosohltanu. Tam potom jemným krúživým pohybom bezpečne odoberieme ster zo správneho miesta, čo zaručí účinnosť steru a zníži množstvo falošne negatívnych odberov.

Následne TO odchádza do vyhradeného priestoru mimo odberového miesta na dobu 15 – 30 minút. Následne je odberový tampón ponorený do extrakčnej skúmavky a krúživým pohybom po dobu cca 15 sekúnd rotačným pohybom je extrahovaná vzorka, pričom po ukončení extrakcie je extrakčná plastová skúmavka jemne z boku zatlačená. Do koša/nádoby vyhodí odberový tampón. Následne je na vrch odberovej skúmavky nasadená vrchná odkvapkávacia časť. Celú túto činnosť vykonáva ZP1.

Pracovník pre vykonanie testu (PVT) zabezpečí otvorenie extrakčnej skúmavky pred vykonaním testu, napíše čas odberu na lístok s identifikačným číslom prípadne označí diagnostickú platničku číslom pacienta a časom odberu prepisovačom na platničke pre vykonanie antigénového testu. Do vyznačenej jamky kvapne 2 – 3 kvapky extrakčného roztoku a následne odovzdá diagnostickú platničku pracovníkovi pre odčítanie testu.

Pracovník pre odčítanie testu odčíta po 15 minútach výsledok testu, ktorý môže byť negatívny, pozitívny alebo neurčitý. Výsledok testu zaznačí pod číslom do hárku.

Testovaná osoba sa po 15 minútach na vyzvanie dostaví k stanovištu pre vydávanie certifikátov. Usmernená je vojakom, ktorý je veliteľom stanovišta. Na základe výsledku testu zdravotnícky pracovník č. 2 vypíše výsledok testu do pripraveného certifikátu a poučí TO o ďalšom postupe, ktorý je špecifikovaný na zadnej strane certifikátu. V prípade neurčitého výsledku, požiada TO o opakovanie

testu. Ak TO odmietne opakovanie testu, zdravotnícky pracovník č. 2 poučí TO, že mu nemôže vydať zdravotnícky certifikát.

Činnosť ZP1 – oblečenie Overal „Tyvek“, čiapka, návleky na topánky, rukavice – dvojité, respirátor FFP2, štít/okuliare. Obleka sa 15 minút pred začatím výkonu o 7.45 h.

Postup na <https://www.youtube.com/watch?v=qK5rXr4iwyo> a potom podľa harmonogramu. Po každom odbere si vymieňa rukavice a dezinfikuje ruky s rukavicami č. 1. Vykonáva odber, extrakciu tampóna do odberovej skúmavky a nasadenie vrchnú odkvapkávaciu časť na odberovú skúmavku.

Činnosť PVT - Pripravuje extrakčnú skúmavku odlepením vrchnej fólie, odoberá číslo od TO, manažuje dopĺňanie vrchných odkvapkávacích častí do emitnej misky, dezinfikuje odberové a diagnostické miesto. Napíše čas odberu na lístok s identifikačným číslom prípadne označí číslom diagnostickú platničku a následne vykonáva test kvapkaním roztoku z extrakčnej nádoby na diagnostickú platničku.

Činnosť POT – odčítava test po 15 minútach v prípade pozitívneho výsledku ihneď po jeho zistení. Výsledky pod číslom zapisuje do hárku a s výsledkom oboznámi ZP2.

Činnosť ZP2 – Vydáva certifikát testovanej osobe. Manažuje náhle vzniknuté akútne situácie.

Príslušník ozbrojených síl SR (profesionálny vojak) koordinuje procesy na odberovom mieste.

B. Práca vo vnútornom priestore

Odber sa vykonáva súčasne iba u jednej TO na stanovišti. Po vykonaní odberu sa pokračuje v diagnostickom procese ako je uvedené vyššie. Dĺžka práce odberového tímu je maximálne 4 hodiny.

ZP 1 vyzlečie OOPP podľa manuálu - <https://www.youtube.com/watch?v=shkzLhxBt1c> Použité OOPP sú umiestnené do separátnych plastových vriec, pričom štít je dezinfikovaný v roztoku na báze chlóru – napr. chloramínový roztok.

Nasleduje minimálne 45 minútová prestávka, kedy dochádza ku výmene úloh medzi ZP1 a ZP2. V tom čase je vykonávaná dôsledná dezinfekcia povrchov a aerosólová dezinfekcia/dezinfekcia germicídny žiaričom.